Lietas arhīva Nr. A42-00916-21/24
ECLI:LV:ADRJRIT:2021:1115.A420266720.2.S

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2021.gada 15.novembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Edgars Biezais,

piedaloties pieteicējas SIA /Nosaukums A/ pārstāvim /pers. A/, kā arī Satiksmes ministrijas un valsts akciju sabiedrības „Ceļu satiksmes drošības direkcija" pārstāvei /pers. B/,

atklātā tiesas sēdē uzsākot, bet rakstveida procesā pabeidzot, izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz SIA /Nosaukums A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru SIA /Nosaukums A/ tiktu reģistrēta transportlīdzekļu tirdzniecības vieta /adrese/.

Aprakstošā daļa

[1] 2020.gada 28.februārī pieteicēja vērsās valsts akciju sabiedrībā „Ceļu satiksmes drošības direkcija" (turpmāk – direkcija) ar lūgumu reģistrēt transportlīdzekļu un to numurēto agregātu tirdzniecības vietu /adrese/.

Ar direkcijas 2020.gada 19.marta lēmumu Nr.12.21/894 minēto tirdzniecības vietu atteikts reģistrēt. Par minēto lēmumu pieteicēja 2020.gada 16.aprīlī iesniedza apstrīdēšanas iesniegumu direkcijas Transportlīdzekļu reģistrācijas departamentam, kurš 2020.gada 8.maija lēmumā (turpmāk - direkcijas lēmums) atzina, ka nav pamata atcelt lēmumu par atteikumu reģistrēt tirdzniecības vietu /adrese/. Šo lēmumu pieteicēja apstrīdēja Satiksmes ministrijā (turpmāk – ministrija).

[2] Ar ministrijas 2020.gada 13.oktobra lēmumu Nr.03?0214024 (turpmāk ? pārsūdzētais lēmums) direkcijas lēmums atstāts negrozīts. Ministrijas lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[2.1] Atbilstoši direkcijas 2019.gada 2.jūlija lēmumam pieteicējas transportlīdzekļu tirdzniecības vieta /adrese/, tika izslēgta no transportlīdzekļu tirdzniecības reģistra, pamatojoties uz Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk – dienests) sniegto informāciju, ka minētajā tirdzniecības vietā netiek ievērotas normatīvo aktu prasības, veicot transportlīdzekļu tirdzniecību. Turklāt atbilstoši Ministru kabineta 2007.gada 18.decembra noteikumu Nr. 876 „Transportlīdzekļu un to numurēto agregātu tirdzniecības noteikumi" (turpmāk – noteikumi Nr. 876) 25.punktam no reģistra izslēgto tirdzniecības vietu atjauno reģistrā, ja komersants ir novērsis iepriekš pieļautos pārkāpumus un nav pamata uzskatīt, ka tādi tiks pieļauti atkārtoti.

Direkcija pamatoti atteikusi pieteicējas transportlīdzekļu tirdzniecības vietas atkārtotu reģistrāciju, jo atbilstoši dienesta sniegtajai informācijai pieteicēja tās tirdzniecības vietā /adrese/, sistemātiski pieļauj tiesību normu pārkāpumus, tā nemaina savu uzvedību un tās darbība ir vērsta uz izvairīšanos no nodokļu nomaksas. Atbilstoši dienesta sniegtajai informācijai pieteicēja tās uzvedību nav mainījusi arī pēc dienesta veiktajām pārbaudēm un sniegtajām konsultācijām. Tādējādi nav pamata uzskatīt, ka iepriekš pieļautie pārkāpumi netiks pieļauti arī turpmāk.

[2.2] Pieteicēja nepamatoti uzskata, ka direkcija, pieņemot 2020.gada 19.marta lēmumu, nav ievērojusi noteikumu Nr. 876 12. un 12.[1] punktā minētos termiņus, jo minētais lēmums tika pieņemts, izskatot 2020.gada 17.marta iesniegumu.

[3] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicēja vērsās Administratīvajā rajona tiesā ar pieteikumu. Pieteikums pamatots ar turpmāk minētajiem apsvērumiem.

[3.1] Atteikumu reģistrēt transportlīdzekļu tirdzniecības vietu direkcija pieņēma ievērojami pārsniedzot likumā noteikto piecu darba dienu termiņu (pieteicēja atbildi saņēma divdesmitajā dienā pēc lūguma iesniegšanas direkcijā). Šādā situācijā uzskatāms, ka direkcija tirdzniecības vietu ir reģistrējusi, piemērojot Brīvas pakalpojumu sniegšanas likumā minēto noklusējumu. Neievērojot likumā noteikto termiņu lēmuma pieņemšanai direkcija ir pārkāpusi tiesiskās paļāvības principu. Turklāt, pēc būtības neizvērtējot minēto pieteicējas iebildumu, iestādes ir pieļāvušas arī patvaļas aizlieguma principa pārkāpumu.

[3.2] Pieņemot lēmumus, iestādes nav ņēmušas vērā, ka pieteicējas valdes loceklis, kurš bija vainojams pie konstatētajiem pārkāpumiem, tika nomainīts un dalībnieki lemj par viņa saukšanu pie atbildības par nesaimniecisku rīcību. Valsts nevar liegt komersantam veikt komercdarbību, pamatojoties uz tādas personas rīcību, kas jau atbrīvota no amata. Šāds ierobežojums ir pretrunā Satversmes 106.pantā garantētajām tiesībām brīvi izvēlēties nodarbošanos un darbavietu atbilstoši savām spējām un kvalifikācijai. Turklāt iestāžu lēmumos nav sniegts skaidrojums par to, kādas darbības pieteicējai būtu jāveic, lai tā varētu reģistrēt tirdzniecības vietu.

[4] Direkcija paskaidrojumos tiesai norāda, ka pieteikumu uzskata par nepamatotu un lūdz to noraidīt, šādu apstākļu dēļ.

[4.1] Atbilstoši noteikumu Nr. 876 25.punktam, atkārtoti reģistrējot no tirdzniecības reģistra izslēgtu transportlīdzekļa tirdzniecības vietu, ir jāvērtē, vai komersants ir novērsis pieļautos pārkāpumus un vai nav pamata uzskatīt, ka tādi tiks pieļauti atkārtoti. Ņemot vērā, ka pieteicējas iepriekš reģistrētās tirdzniecības vietas par dažādiem pārkāpumiem vairākas reizes izslēgtas no tirdzniecības reģistra, direkcija lūdza dienestam viedokli par pieteicējas tirdzniecības vietas reģistrēšanu. Ņemot vērā šo informāciju, direkcija secināja, ka nav pamata reģistrēt pieteicējas tirdzniecības vietu /adrese/.

[4.2] Noteikumu Nr. 876 12. un 12.[1] punktā noteiktais termiņš attiecas uz tirdzniecības vietu pirmreizēju reģistrāciju. Savukārt attiecībā par

izslēgtas tirdzniecības vietas atjaunošanu ir noteikts vienīgi termiņš, par kuru ātrāk nav atļauts transportlīdzekļu tirdzniecības vietu atjaunot tirdzniecības reģistrā. Direkcijas darbinieki vienmēr mutvārdos informē, ka lēmumu par izslēgtas transportlīdzekļu tirdzniecības vietas atjaunošanu reģistrā pieņems pēc tā saskaņošanas ar institūciju, kas konstatējusi pārkāpumus.

[5] Ministrija rakstveida paskaidrojumos tiesai lūdz pieteikumu noraidīt, pamatojoties jau uz pārsūdzētajā lēmumā paustajiem argumentiem.

[6] Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis uzturēja pieteikumu. Pieteicējas pārstāvis norādīja, ka pieteicējas iebildumi par pārsūdzēto lēmumu ir saistīti nevis ar lēmumā minētajiem apsvērumiem par transportlīdzekļu tirdzniecības vietas atkārtotu nereģistrēšanu pieteicējas pieļauto pārkāpumu dēļ, bet ar direkcijas pieļauto procesuālo pārkāpumu, nepieņemot lēmumu likumā noteiktajā termiņā (*klausīties tiesas sēdes audio protokola 10.12–12.38 minūti*).

Direkcijas un ministrijas pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina un lūdza to noraidīt, pamatojoties uz pārsūdzētajā lēmumā minētajiem apsvērumiem. Saistībā ar procesuālā termiņa ievērošanu lēmuma pieņemšanai iestāžu pārstāve norādīja, ka noteikumu Nr. 876 12. un 12.[1] punktā noteiktais piecu darbdienu izskatīšanas termiņš nav attiecināms uz gadījumiem, kad tiek izskatīts iesniegums par tirdzniecības vietas atkārtotu reģistrāciju (*klausīties tiesas sēdes audio protokola 38.16–39.20 minūti*).

[7] Ņemot vērā, ka lietas izskatīšanu 2021.gada 14.septembra tiesas sēdē pabeigt nebija iespējams un pieteicēja tiesas sēdē pauda viedokli, ka lietas izskatīšanu ir iespējams turpināt rakstveida procesā, tiesa minētajā tiesas sēdē nolēma lietas izskatīšanu turpināt rakstveida procesā.

Motīvu daļa

[8] Lietā ir strīds par to, vai direkcija un ministrija pamatoti atteica reģistrēt pieteicējai transportlīdzekļu tirdzniecības vietu /adrese/.

[9] Transportlīdzekļu tirdzniecības vieta /adrese/, pieteicējai jau bija reģistrēta, tomēr atbilstoši direkcijas 2019.gada 2.jūlija lēmumam tā no tirdzniecības reģistra tika izslēgta, jo direkcija no Valsts ieņēmumu dienesta saņēma informāciju par pieteicējas pieļautiem normatīvo tiesību aktu pārkāpumiem, organizējot transportlīdzekļu tirdzniecību. Atbilstoši direkcijas 2019.gada 2.jūlija lēmumā norādītajam tirdzniecības vieta no tirdzniecības reģistra tika izslēgta, pamatojoties uz noteikumu Nr. 876 23.2.apakšpunktu.

Iespēju atjaunot tirdzniecības reģistrā šādu no reģistra iepriekš izslēgtu transportlīdzekļa tirdzniecības vietu noteic noteikumu Nr. 876 25.punkts, kurš noteic arī priekšnoteikumus un ierobežojumus attiecīgo tirdzniecības vietu atkārtotai reģistrācijai. Atbilstoši minētajam noteikumu punktam no tirdzniecības reģistra izslēgtu tirdzniecības vietu atjauno reģistrā ne ātrāk kā trīs mēnešus pēc tirdzniecības vietas izslēgšanas no tirdzniecības reģistra, veicot atkārtotu tirdzniecības vietas reģistrāciju, ja komersants ir novērsis pieļautos pārkāpumus un nav pamata uzskatīt, ka tādi tiks pieļauti atkārtoti. Komersanta tirdzniecības vietu reģistrā neatjauno, ja tā no reģistra izslēgta atkārtoti divu gadu laikā.

Izvērtējot pieteicējas 2020.gada 28.februāra iesniegumu par transportlīdzekļu tirdzniecības vietas /adrese/, atkārtotu reģistrāciju tirdzniecības reģistrā, direkcija lūdza Valsts ieņēmumu dienestu sniegt lēmuma pieņemšanai nepieciešamo informāciju. Izvērtējot Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju, direkcija atzina, ka tai nav pamata uzskatīt, ka pārkāpumi netiks pieļauti arī turpmāk, tādēļ, pamatojoties uz noteikumu Nr. 876 25.punktu, transportlīdzekļa tirdzniecības vietas reģistrāciju direkcija atteica. Arī pārsūdzētais lēmums pamatots ar tiem pašiem apstākļiem.

Līdz ar to tiesai jāpārbauda, vai ministrijai un direkcijai bija pamats uzskatīt, ka pārkāpumi tiks pieļauti atkārtoti.

[10] Valsts ieņēmumu dienests ar 2019.gada 26.jūnija vēstuli (*lietas 34.–35.lapa*) informēja direkciju, ka analīzes procesā tas secinājis, ka pieteicēja nav ievērojusi noteikumu Nr. 876 28.2., 31., 43., 47. un 60.punkta prasības. Vēstulē norādīts, ka pastāv pamatotas aizdomas, ka transportlīdzekļu tirdzniecību pieteicēja neveic reģistrētajās tirdzniecības vietās un ka tajās veic tikai īpašumtiesību noformēšanu. Ņemot vērā minēto informāciju un pamatojoties uz noteikumu Nr. 876 23.2.apakšpunktu, direkcija ar 2019.gada 2.jūlija vēstuli (*lietas 124.lapa*) informēja pieteicēju, ka ar 2019.gada 28.jūniju pieteicējas transportlīdzekļu tirdzniecības vietas /adrese/, un /adrese/, ir izslēgtas no transportlīdzekļu tirdzniecības reģistra.

Valsts ieņēmumu dienests 2020.gada 9.marta vēstulē (*lietas 28.–29.lapa*) direkcijai norādījis, ka pieteicēja uzvedību nav mainījusi un turpina neievērot noteikumu Nr. 876 prasības. Līdzīgu viedokli Valsts ieņēmumu dienests direkcijai sniedza arī 2019.gada 25.novembra vēstulē (*lietas 30.–31.lapa*). Minētajās dienesta vēstulēs norādīts, ka pieteicēja turpina nodarboties ar transportlīdzekļu tirdzniecību ārpus reģistrētajām transportlīdzekļu tirdzniecības vietām. Minētajās vēstulēs dienests atsaucies uz tirdzniecības vietas apsekošanas laikā un dienesta veiktās tematiskās pārbaudes laikā konstatētajiem apstākļiem.

Valsts ieņēmumu dienesta 2019.gada 6.novembra tematiskās pārbaudes aktā (pārbaude veikta arī par transportlīdzekļu tirdzniecības noteikumu ievērošanu laika periodā no 2019.gada 1.jūlija līdz 2019.gada 8.oktobrim) secināts, ka darījumus ar lietotiem transportlīdzekļiem pieteicēja veikusi ārpus direkcijā reģistrētajām transportlīdzekļu tirdzniecības vietām, ka komisijas līgumos nav norādīta komersanta atlīdzība, ja transportlīdzeklis tiks atdots īpašniekam vai tā pārstāvim pēc šīs personas pieprasījuma, ka pieteicējas amatpersonas sniegtie paskaidrojumi ir pretrunā direkcijas datu bāzē sniegtajai informācijai un ka nav iespējams izsekot transportlīdzekļu tirdzniecības darījumiem no to pieņemšanas brīža tirdzniecībā līdz to pārdošanai. Tematiskajā pārbaudē vienlaikus secināts, ka arī grāmatvedībā sniegtā informācija nav pilnīga un salīdzināma (transportlīdzekļu darījumi un no tiem gūtie ieņēmumi nav atspoguļoti grāmatvedībā), ka pieteicēja dienestam sniegusi nepatiesu informāciju par noslēgtajiem darījumiem un ka nodokļus pieteicēja aprēķinājusi nepilnā apmērā.

Tiesas sēdē pieteicējas pārstāvis norādīja, ka Valsts ieņēmumu dienesta tematiskajā pārbaudē izdarītie secinājumi netiek apstrīdēti. Pieteicējas pārstāvis norādīja, ka transportlīdzekļu tirdzniecību /adrese/, turpināja arī pēc tam, kad šī tirdzniecības vieta tika izslēgta no transportlīdzekļu tirdzniecības reģistra (*tiesas sēdes audio protokola 35.20–37.00 minūte*). Tādējādi tiesa secina, ka arī pēc tam, kad konkrētā transportlīdzekļu tirdzniecības vieta /adrese/, pieļautu normatīvo tiesību aktu pārkāpumu dēļ tika izslēgta no tirdzniecības reģistra, pieteicēja turpināja transportlīdzekļu tirdzniecības noteikumu pārkāpumus. Turklāt pieteicējas pārstāvja tiesas sēdē sniegtā informācija ļauj secināt, ka vismaz daļa no pārkāpumiem ir pieļauti apzināti. To apstiprina arī tematiskajā pārbaudē konstatētie apstākļi, piemēram, tas, ka pieteicējas reģistrētās transportlīdzekļu tirdzniecības vietas „Jeļena", Stūnīšos, Olaines novadā, īpašniece pretēji pieteicējas pārstāvja norādītajam ir paskaidrojusi, ka sadarbība ar pieteicēju tika izbeigta jau 2018.gada 30.aprīlī.

Saskaņā ar Valsts ieņēmumu dienesta sniegto informāciju pieteicēja tiesību normu pārkāpumus sistemātiski pieļauj jau vairāku gadu garumā. Tādēļ konstatējot, ka ar transportlīdzekļu tirdzniecību saistītās prasības pieteicēja apzināti neievēroja arī jau pēc tam, kad tās reģistrētās transportlīdzekļu tirdzniecības vietas no reģistra tika izslēgtas, ir pamats atzīt, ka ar transportlīdzekļu tirdzniecību saistītus pārkāpumus pieteicēja pieļaus atkārtoti. Pastāvot šādiem apstākļiem, transportlīdzekļu tirdzniecības vietu saskaņā ar noteikumu Nr. 876 25.punktu tirdzniecības reģistrā atjaunot nevar.

[11] Nedz pieteikumā, nedz tiesas sēdē pieteicēja pēc būtības nav izteikusi iebildumus par iestāžu izdarītajiem secinājumiem, ka tiesību normu

pārkāpumi transportlīdzekļu tirdzniecības jomā varētu tikt pieļauti arī turpmāk. Pieteikumā vien norādīts, ka iestādes nav ņēmušas vērā pieteicējas valdes locekļu maiņu. Pieteicēja norādījusi, ka tai noteiktie ierobežojumi, kas pamatoti ar iepriekšējā valdes locekļa rīcību, ir pretrunā Satversmes 106.pantā garantētajām tiesībām brīvi izvēlēties nodarbošanos.

Atbilstoši Uzņēmumu reģistra datiem 2020.gada janvārī tik tiešām ir mainījusies pieteicējas valde – valdes locekļa amatu atstājis /pers. A/ un valdes locekļa amatu ieņēmusi /pers. E/. Tomēr turpmāk norādītie apstākļi ļauj secināt, ka minētās izmaiņas valdes sastāvā ir formālas un nedod pamatu secinājumam, ka pieteicējas darbība ar tās valdes locekļu maiņu varētu būtiski mainīties.

/pers. A/ ir vienīgais pieteicējas īpašnieks un patiesā labuma guvējs, kurš vēl joprojām ir tieši iesaistīts pieteicējas darbībā arī pēc notikušās valdes maiņas. Kopš 2021.gada 6.jūlija /pers. A/ ir arī pieteicējas prokūrists. Turklāt, kā izriet no Valsts ieņēmumu dienesta 2020.gada 17.augusta vēstules (*lietas 46.–48.lapa*), 2020.gada janvārī ieceltā valdes locekle ir /pers. A/ sieva, kura nākamajā dienā pēc valdes maiņas, noformēja /pers. A/ pilnvaru rīkoties pieteicējas vārdā. Minētie apstākļi neļauj secināt, ka valdes locekļa maiņa 2020.gada janvārī pati par sevi liecinātu par būtiskām izmaiņām pieteicējas darbībā.

Pieteikumā norādīts, ka, ņemot vērā iepriekš pieļautos pārkāpumus, valdes loceklis tika nomainīts un dalībnieki lemj par viņa saukšanu pie atbildības par nesaimniecisku rīcību. Tādējādi pieteicēja faktiski norāda, ka pats /pers. A/ kā pieteicējas dalībnieks ir sevi atcēlis no valdes locekļa amata dēļ pieļautajiem pārkāpumiem un pats (kā pieteicējas dalībnieks) lemj par sevis saukšanu pie atbildības par nesaimniecisku rīcību. Minētie apstākļi neliecina par to, ka valdes maiņa notikusi tādēļ, ka pieteicējas dalībnieks (/pers. A/) būtu izšķīries veikt kādas būtiskas pārmaiņas pieteicējas līdzšinējā darbībā.

Ar Valsts ieņēmumu dienesta 2020.gada 9.janvāra lēmumu /pers. A/ par pieļautajiem pārkāpumiem, organizējot pieteicējas darbību, piemērots gan naudas sods, gan uz vienu gadu atņemtas tiesības ieņemt noteiktus amatus, tostarp kapitālsabiedrības valdes locekļa amatu. Tādējādi tiesa secina, ka valdes locekļa maiņa 2020.gada janvārī bija jāveic nevis tādēļ, ka pieteicēja nolēma mainīt savu līdzšinējo praksi, organizējot saimniecisko darbību, bet tādēļ, ka /pers. A/ vairs nevarēja būt valdes loceklis.

Ievērojot iepriekš minētos apstākļus, tiesa nekonstatē, ka pieteicējas valdes locekļu maiņai 2020.gada janvārī būtu kāda nozīme, izdarot secinājumus par turpmāku pārkāpumu pieļaušanas risku.

[12] Papildus pieteicēja iebilst pret to, ka direkcija, pieņemot lēmumu par atteikšanos reģistrēt konkrēto tirdzniecības vietu, nav ievērojusi noteikumos Nr. 876 noteikto termiņu lēmuma pieņemšanai un nav ņēmusi vērā šāda termiņa nokavējuma sekas.

Noteikumu 12. un 12.[1] punktā ietverts princips, ka lēmums par tirdzniecības vietas reģistrāciju vai par atteikšanos to reģistrēt ir jāpieņem piecu darbdienu laikā no pilnīgas informācijas saņemšanas. Savukārt, ja lēmumu minētajā termiņā nepieņem, uzskatāms, ka šāda tirdzniecības vieta ir reģistrēta. Šāds regulējums ir izņēmums no vispārīgās kārtības, saskaņā ar kuru administratīvais akts pēc privātpersonas iesnieguma ir izdodams mēneša laikā (*Administratīvā procesa likuma 64.panta pirmā daļa*). Šāds risinājums vērsts citstarp arī uz to, lai iestāžu nepamatotas kavēšanās dēļ neapgrūtinātu komersanta darbu un novērstu iestāžu patvaļu.

Minētajās tiesību normās ir noteikts termiņš, kādā direkcijai ir jāizskata iesniegums par transportlīdzekļa tirdzniecības vietas reģistrāciju tirdzniecības reģistrā un tajās nav ietvertas nekādas atrunas par to, ka tās nebūtu piemērojamas, ja tirdzniecības vietu līdz reģistrēt pēc tam, kad tā iepriekš no konkrētā reģistra tika izslēgta. Arī citas tiesību normas nenoteic, ka iesnieguma izskatīšanai par tirdzniecības vietas atkārtotu reģistrāciju būtu piemērojams cits iesnieguma izskatīšanas termiņš. Tādēļ tiesa secina, ka noteikumu Nr. 876 12. un 12.[1] punktā ietverto tiesību normu teksts aptver arī tādus gadījumus, kādi konstatējami šajā lietā. Proti, gadījumus, kad tirdzniecības vieta iepriekš no reģistra tika izslēgta un iestādei ir jāizvērtē iespēja to atkārtoti reģistrēt.

Vienlaikus tiesa secina, ka noteikumos noteiktais piecu darbdienu termiņš ir nesamērīgi īss, ja lēmums ir jāpieņem par tādas transportlīdzekļu tirdzniecības vietas reģistrāciju, kura, ņemot vērā komersanta iepriekš pieļautos pārkāpumus, no tirdzniecības reģistra iepriekš izslēgta. Piecu darbdienu termiņš, ņemot vērā, ka tas skaitāms no pilnīgas informācijas saņemšanas brīža, ir pietiekams, lai pārliecinātos par konkrētās tirdzniecības vietas atbilstību noteikumos minētajām tirdzniecības vietas prasībām, tomēr tas ir objektīvi nepietiekams, lai visos gadījumos vēl papildus izvērtētu, vai komersants ir novērsis pārkāpumus, kuru dēļ attiecīgā tirdzniecības vieta no reģistra tika izslēgta, un vai pieteicējas rīcība neliecina par atkārtotu pārkāpumu pieļaušanas risku.

Vairumā gadījumu, tostarp arī konkrētajā lietā, lēmuma pieņemšana par tirdzniecības vietas atkārtotu reģistrāciju ir iespējama, vien saņemot no citām iestādēm papildu informāciju par attiecīgā komersanta rīcību (par veiktajām darbībām iepriekš konstatēto pārkāpumu novēršanai un jebkādām citām darbībām, kuras var raksturot atkārtotu pārkāpumu pieļaušanas risku). Gan šādas informācijas saņemšana, gan tās rūpīga izvērtēšana objektīvi var nebūt iespējama piecu darbdienu laikā, tādēļ tiesa secina, ka noteikumu Nr. 876 normas, ciktāl tās noteic piecu darbdienu termiņu iesnieguma izskatīšanai par transportlīdzekļu tirdzniecības vietas atkārtotu reģistrāciju, ir nepilnīgas.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes likuma 4.[1] panta otro daļu ar transportlīdzekļu tirdzniecību ir tiesības nodarboties komersantam, kas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir ierīkojis un reģistrējis transportlīdzekļu tirdzniecības vietu. Noteikumos Nr. 876 ir noteiktas gan prasības, kādām jāatbilst transportlīdzekļa tirdzniecības vietai, gan procesuālā kārtība, kādā šāda tirdzniecības vieta ir reģistrējama. Minētajos noteikumos norādīti arī gadījumi, kad, konstatējot komersanta pieļautus pārkāpumus, tirdzniecība vieta no reģistra var tikt izslēgta. Minētās tiesību normas kopumā ir vērstas uz to, lai transportlīdzekļu tirdzniecība valstī notiktu, ievērojot tiesību normās noteikto kārtību, veicinātu godīgu transportlīdzekļu tirdzniecības praksi un nodrošinātu kontroli pār to. Arī noteikumu Nr. 876 25.punktā ietvertie priekšnoteikumi tirdzniecības vietas atkārtotai reģistrācijai ir vērsti uz minēto mērķu sasniegšanu – tie noteic, ka tirdzniecības vietu atkārtoti var reģistrēt tikai tad, ja iepriekš pieļautie pārkāpumi ir novērsti un nav pamata uzskatīt, ka tādi tiks pieļauti atkārtoti. Līdz ar to noteikumu Nr. 876 12. un 12.[1] punktā minētie procesuālie termiņi iesnieguma izskatīšanai, ciktāl tie pēc būtības neparedz noteikumu 25.punktā minēto apstākļu izvērtēšanai pietiekamu laika periodu, neatbilst noteikumu Nr. 876 kopējam mērķim.

Izvērtējot noteikumu Nr. 876 normas, secināms, ka normatīvā akta izdevējs nav apsvēris piecu darbdienu termiņa piemērošanu arī šādā situācijā, kad direkcijai pirms lēmuma pieņemšanas ir jāizvērtē atkārtotu pārkāpumu pieļaušanas risks. Atbilstoši noteikumu Nr. 876 12.punktam piecu darbdienu termiņš skaitāms no šo noteikumu 1.pielikumā minētā iesnieguma, kā arī noteikumu 11.punktā minētās dokumentācijas (tirdzniecības vietas plāna un tirdzniecības teritorijas kopskata fotoattēla) iesniegšanas. Minētie dokumenti, ņemot vērā to saturu, direkcijā iesniedzami, lai tā varētu pārliecināties par pašas tirdzniecības vietas atbilstību tiesību normās noteiktajām prasībām. Arī noteikumu 12.2.2.apakšpunktā minētā pārbaude, kuras veikšanai direkcija pirms lēmuma pieņemšanas var atvēlēt 14 dienas, ir vērsta uz papildu informācijas iegūšanu tieši par tirdzniecības vietas atbilstību šo noteikumu prasībām.

Tādējādi tiesa secina, ka iepriekš minētā nepilnība ir neapzināts, aizklāts likuma robs, jo attiecīgo tiesību normu teksta, kas noteic piecu darbdienu termiņu iesnieguma izskatīšanai par transportlīdzekļa tirdzniecības vietas reģistrāciju, vārdiskā jēga aptver tādas situācijas, kuras tiesību normas mērķis nemaz nevēlas aptvert. Šādā gadījumā, kaut arī tiesību normas vārdiskā jēga aptver dzīves situāciju, tiesību normu tomēr attiecībā uz šo gadījumu piemērot nedrīkst. Šāda nepilnība novēršama, izmantojot teleoloģisko redukciju (*sk. Neimanis J. Tiesību tālākveidošana. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2006, 152.–153.lpp.*).

Tā kā aizklāts likuma robs pastāv gadījumā, kad likumā ietvertais tiesiskais regulējums (atbilstoši tā jēgai un mērķim) izrādās par plašu un (no „vārdiskās jēgas" viedokļa) aptver arī tādus gadījumus, kurus tam nevajadzētu aptvert, šāds likuma robs aizpildāms „radot" izņēmuma noteikumus. Tādējādi teleoloģiskās redukcijas ceļā tiek ierobežota (reducēta) pārāk plaši formulēta tiesiskā regulējuma piemērošanas joma (*Senāta 2013.gada 4.novembra sprieduma lietā Nr.SKA?234/2013 (A420658610) 6.punkts*).

Ņemot vērā, ka noteikumu Nr. 876 12. un 12.[1] punktā ietvertās tiesību normas, kuras noteic piecu darbdienu izskatīšanas termiņu, ir formulētas pārāk plaši, tās attiecinot uz jebkādiem iesniegumiem par transportlīdzekļu tirdzniecības vietas reģistrāciju, teleoloģiskās redukcijas ceļā šo normu piemērošanas joma ir ierobežojama, to neattiecinot uz gadījumiem, kad direkcijai pirms lēmuma pieņemšanas ir jāizvērtē arī minēto noteikumu 25.punktā minētie priekšnoteikumi transportlīdzekļu tirdzniecības vietas reģistrācijai.

Tādējādi tiesa secina, ka arī pieteicējas 2020.gada 28.februāra iesniegums direkcijai nebija jāizskata noteikumu Nr. 876 12.punktā minētajā termiņā un attiecīgās tiesību normas pārkāpums no direkcijas puses nav pieļauts.

[13] Ievērojot iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka pārsūdzētais lēmums ir tiesiskas, savukārt pieteikums nepamatots un noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.–251.pantu un 289.–291.pantu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda

noraidīt SIA /Nosaukums A/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu, ar kuru SIA /Nosaukums A/ tiktu reģistrēta transportlīdzekļu tirdzniecības vieta /adrese/.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnesis E. Biezais